

Bruselj, 13. maj 2024
(OR. en)

9801/24

EDUC 165
JEUN 107
DIGIT 134
RECH 221
SOC 352

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Zadeva:	Sklepi Sveta o spodbujanju z dokazi podprte politike in prakse izobraževanja in usposabljanja za uresničitev evropskega izobraževalnega prostora

V prilogi vam pošiljamo navedene sklepe Sveta, ki jih je Svet (izobraževanje, mladina, kultura in šport) odobril na seji 13. maja 2024.

Sklepi Sveta o spodbujanju z dokazi podprte politike in prakse izobraževanja in usposabljanja za uresničitev evropskega izobraževalnega prostora

SVET EVROPSKE UNIJE

ob sklicevanju na besedila, ki so bila sprejeta v Uniji o izobraževanju in znanosti za politične zadeve,

ZAVEDAJOČ SE:

1. prizadevanj držav članic Unije na nacionalni, regionalni in lokalni ravni ter njihovih ustanov za izobraževanje in usposabljanje, da bi zagotavljale kakovostno in vključujoče izobraževanje in usposabljanje za vse;
2. številnih izzivov pred izobraževanjem in usposabljanjem, s katerimi se morajo danes spoprijemati oblikovalci politik in pedagoško osebje, ki vključuje učitelje, mentorje, izobraževalce, vodje ustanov za izobraževanje in usposabljanje ter strokovne delavce v visokošolskem izobraževanju;
3. prispevka raziskav in podatkov k znanju in kakovostnim informacijam na področju politike in prakse izobraževanja in usposabljanja ter k analizi izobraževalnih, družbenih in gospodarskih izzivov;
4. dejstva, da je absolutna gotovost pri sprejemanju odločitev – ob takšnem obsegu in kompleksnosti sistemov izobraževanja in usposabljanja – težko dosegljiva;

OB UPOŠTEVANJU NASLEDNJEGA:

5. Izobraževanje in usposabljanje sta zaradi pomembnega vpliva na družbo kot celoto ter na profesionalni razvoj, osebno izpolnjenost in dobrobit vsakega posameznika ključno in zelo vidno področje v javni sferi.
6. Izraz „dokazi“ se nanaša na informacije, ki se sistematično in znanstveno zbirajo, analizirajo in evalvirajo, da bi služile kot podlaga za oblikovanje politik, razvoj politik, izvajanje programov, evalvacijo in prakso. Ti dokazi imajo lahko različne izvore in oblike, med katerimi so raziskave, spremljanje, evalvacija, sistematični pregledi, kvantitativni in kvalitativni ovrednoteni podatki, praktične izkušnje in strokovni konsenz. Za namene teh sklepov je poudarek na dokazih, ki so izvedeni iz raziskav in podatkov.
7. „Z dokazi podprto politiko in prakso izobraževanja in usposabljanja“ je zato mogoče opredeliti kot zbiranje, združevanje in evalvacijo več zanesljivih virov informacij, vključno z najboljšimi razpoložljivimi in najrelevantnejšimi dokazi, izvedenimi iz raziskav in/ali podatkov, kot korak k izboljšanju politike in prakse izobraževanja in usposabljanja.
8. Čeprav bi morali imeti dokazi, izvedeni iz raziskav in/ali podatkov, ključno vlogo pri oblikovanju politik in v praksi izobraževanja in usposabljanja, pa je treba upoštevati pretanjeno prepletanje še z drugimi ključnimi vidiki. Med temi so osebne in poklicne izkušnje, vrednote, norme, praktično razmišljanje, pogledi deležnikov, tehnično strokovno znanje, kontekstualno znanje ter politični, družbeni in gospodarski vidiki. Torej oblikovanje politike in prakso v izobraževanju in usposabljanju bolje opisuje izraz „podprt z dokazi“ kot izraz „na podlagi dokazov“.
9. Uporaba dokazov v politikah in praksah izobraževanja in usposabljanja mora biti umeščena v kontekst. Prilagojena bi morala biti specifičnim potrebam, izkušnjam, kulturam in okoliščinam dane ravni upravljanja ter okolju, v katerem potekata učenje in poučevanje, na področju izobraževanja in usposabljanja. Kar se izkaže za učinkovito in relevantno v enem kontekstu, v kakem drugem ne bo nujno prineslo enakih rezultatov. Pri tem ima ključno vlogo strokovna presoja oblikovalcev politik in pedagoškega osebja;

OB SOGLAŠANJU, DA:

10. so visokokakovostni, relevantni in dostopni dokazi, ki jih zagotavljata močan raziskovalni ekosistem in podatkovna infrastruktura na področju izobraževanja in usposabljanja, pomemben predpogoj za z dokazi podprto politiko in prakso izobraževanja in usposabljanja;
11. k profesionalnosti oblikovalcev politik in pedagoškega osebja sodita tudi upoštevanje dokazov in njihova učinkovita uporaba;

POUDARJA NASLEDNJE:

12. Dokazi, ki izhajajo iz kakovostnih podatkov in raziskav o tem, kaj deluje za koga v kakšnem kontekstu in za katere cilje, zagotavljajo trdnejšo podlago za oblikovanje politike in prakse izobraževanja in usposabljanja. Zlasti:
 - a) se z dokazi krepi zaupanje v oblikovalce politik, raziskovalce, pedagoško osebje in družbo kot celoto ter zaupanje med njimi;
 - b) so dokazi v pomoč pri spoprijemanju s sedanjimi izzivi, prepoznavanju potreb in pripravi prihodnjih političnih odločitev, saj olajšujejo izvajanje ocen učinka za namene oblikovanja politik in reform;
 - c) so dokazi bistvenega pomena za evalvacijo uspešnosti, učinkovitosti, koherentnosti in relevantnosti izvedenih ukrepov politike in vlaganj. Evalvacijski rezultati se stekajo v povratno zanko informacij o politiki ter so v pomoč pri usmerjanju financiranja in virov v strategije, ki imajo večje možnosti za uspeh, in s tem pri doseganju kar največjega učinka političnih odločitev in vlaganj v izobraževanje in usposabljanje;
 - d) dokazi prispevajo k nadaljnjemu profesionalnemu razvoju oblikovalcev politik in pedagoškega osebja.

13. Z dokazi podprta politika in praksa izobraževanja in usposabljanja podpira ustanove za izobraževanje in usposabljanje ter njihova učna okolja ter prakso poučevanja in učenja ter lahko prispeva k boljšim učnim izidom. Pedagoško osebje lahko torej izobraževanje in usposabljanje med drugim oblikuje z metodami, ki so se izkazale za učinkovite.
14. V razmerah, ki jih zaznamujejo različna mnenja in obsežne javne razprave, z dokazi podprta politika in praksa izobraževanja in usposabljanja ponuja jasnejše in objektivno dokumentirane informacije o potrebah, učinkih in izvedljivosti, s čimer prispeva k ozaveščenosti in sprejemanju v družbi;

**DOLOČA NASLEDNJE ŠTIRI PREDNOSTNE NALOGE PRI SPODBUJANJU Z DOKAZI
PODPORTE POLITIKE IN PRAKSE IZOBRAŽEVANJA IN USPOSABLJANJA ZA
URESNIČITEV EVROPSKEGA IZOBRAŽEVALNEGA PROSTORA OB USTREZNEM
UPOŠTEVANJU NACIONALNIH, REGIONALNIH IN LOKALNIH PRISTOJNOSTI NA
PODROČJU IZOBRAŽEVANJA IN USPOSABLJANJA**

- I. SPODBUJATI POZITIVNO NARAVNANOST DO Z DOKAZI PODPRTE POLITIKE IN PRAKSE IZOBRAŽEVANJA IN USPOSABLJANJA TER NADALJE STIMULIRATI RAZISKAVE V IZOBRAŽEVANJU

Države članice in Komisija v skladu s svojimi pristojnostmi bi morale:

- a) **nadalje spodbujati** razvoj močnega raziskovalnega ekosistema, ki bo zagotavljal relevantne, dostopne in visokokakovostne raziskave v izobraževanju in usposabljanju, ob upoštevanju pomena varnosti in neoporečnosti raziskav;
- b) **spodbujati in stimulirati** aktivno udejstvovanje raziskovalne skupnosti in pedagoškega osebja pri politiki in praksi izobraževanja in usposabljanja z zagotavljanjem priložnosti in podpornih struktur;

- c) **spodbujati** pedagoško osebje, naj prispeva k raziskavam v izobraževanju in pri njih sodeluje;
- d) **spodbujati** oblikovalce politik, raziskovalno skupnost in deležnike, naj pri razširjanju rezultatov raziskav z ustreznimi ukrepi poskrbijo za jasno in ciljno usmerjeno komunikacijo;
- e) **uporabljati** rezultate raziskav pri oblikovanju politik za oceno posledic učinkov izobraževalnih ukrepov ali reform, da se povečata njihova učinkovitost in uspešnost;
- f) **spodbujati** vzajemno učenje v prid boljši izmenjavi praks in izkušenj v zvezi z učinkovito uporabo dokazov pri oblikovanju politik in v praksi; črpati iz obstoječega strokovnega znanja držav članic ter regionalnih, nacionalnih, evropskih in mednarodnih organizacij, kot so OECD, UNESCO, Mednarodno združenje za ocenjevanje uspešnosti izobraževanja, Svetovna banka in drugi, ter preučiti možnosti za sodelovanje, izmenjave in partnerstva;
- g) **razmisliti o evidentiranju** in **analizi** uspešnih z dokazi podprtih politik in praks izobraževanja in usposabljanja, da se prepoznajo ključni dejavniki za učinkovitost in stimulirajo sinergije.

Države članice bi morale:

- a) **spodbujati** oblikovalce politik, izobraževalne organe, ustanove za izobraževanje in usposabljanje ter deležnike in pedagoško osebje, naj pri prepoznavanju izobraževalnih potreb in določanju ukrepov v odgovor na te potrebe uporabljajo dokaze ter zadevne ukrepe tudi stalno ocenjujejo in prilagajajo.

Komisija bi morala ob ustreznem upoštevanju subsidiarnosti:

- a) prek programov EU, kot so Erasmus+, vključno z njegovim ključnim ukrepom 3, Obzorje Evropa, vključno z njegovim Instrumentom za podporo politikam, in Instrument za tehnično podporo, **zagotavljati** in **stimulirati** priložnosti za raziskave v izobraževanju, vzajemno učenje, partnerstva in eksperimentiranje s politikami za vse države članice, deležnike in posredniške organizacije, kar zadeva z dokazi podprto politiko in prakso izobraževanja in usposabljanja;
- b) **krepiti** ukrepe na ravni EU za stimulacijo in podpiranje z dokazi podprte politike in prakse izobraževanja in usposabljanja, zlasti Pregled izobraževanja in usposabljanja, Eurydice, dejavnosti stalne skupine za kazalnike in merila, Skupno raziskovalno središče, Cedefop, Evropsko fundacijo za usposabljanje, učni laboratorij za vlaganje v kakovostno izobraževanje in usposabljanje, Evropski forum znanstvenih svetovalcev, mehanizem za znanstveno svetovanje in platformo Knowledge4Policy;

II. KREPITI ZMOGLJIVOSTI VSEH AKTERJEV V IZOBRAŽEVANJU IN USPOSABLJANJU, DA BODO LAHKO UPORABLJALI DOKAZE IN PREMAGOVALI IZZIVE PRI PRODUKCIJI, POSREDOVANJU IN UPORABI RAZISKAV

Države članice bi morale:

- a) **spodbujati** raziskave in podatkovno pismenost med oblikovalci politik in pedagoškim osebjem, da bodo lahko dostopali do raziskav, relevantnih v njihovih specifičnih okoliščinah, jih razumeli, pri njih sodelovali in jih učinkovito uporabljali;
- b) **spodbujati** začetno izobraževanje učiteljev in stalni profesionalni razvoj, tako da se bodo upoštevale in spodbujale z dokazi podprte prakse, vključno s pedagoško prakso ter vodenjem oddelkov in šol, ter izobraževanje in profesionalni razvoj pedagoškega osebja v vseh sektorjih;
- c) **spodbujati** raziskovalno skupnost k negovanju pismenosti na področju „politike in prakse“ z vključevanjem oblikovalcev politik in pedagoškega osebja v celoten raziskovalni proces;
- d) **podpirati** in **krepi**ti posredniške strukture in/ali organizacije, ki imajo ključno vlogo pri premoščanju razkoraka med raziskavami v izobraževanju, politiko, prakso in družbo kot celoto;
- e) **preučiti možnosti za** ustanovitev posebnih enot v upravah na področju izobraževanja, ki bi spodbujale in krepile z dokazi podprto politiko in prakso, ali takšne enote **podpirati**;

III. SPODBUJATI UPORABO PODATKOV NA PODROČJU Z DOKAZI PODPRTE POLITIKE IN PRAKSE IZOBRAŽEVANJA IN USPOSABLJANJA

Države članice in Komisija v skladu s svojimi pristojnostmi bi morale:

- a) **razmisliti** o tem, da se v vsako izobraževalno politiko/ukrep že od vsega začetka **vključi** zahteva po podatkih, tako da bi imeli čim boljši vpogled v izvajanje in vrednost zadevnega politike/ukrepa ter da bi spodbudili zagotavljanje dokazov;
- b) **si prizadevati** za zagotavljanje najdljivosti, dostopnosti, interoperabilnosti in ponovne uporabljivosti podatkov; spodbujati razpoložljivost, dostopnost in uporabo najdljivih, dostopnih, interoperabilnih in ponovno uporabljivih podatkov ter odprtih podatkov v podporo z dokazi podprti politiki in praksi;
- c) **zagotavljati**, da bosta zbiranje podatkov in njihova analiza v izobraževanju in usposabljanju prinašala dodano vrednost, sorazmerno z vloženimi sredstvi;
- d) **preučiti** potencial umetne inteligence pri obdelavi, analizi in uporabi podatkov ob upoštevanju vprašanj kakovosti, objektivnosti in zaupanja.

Države članice bi morale:

- a) **razmisliti o preučitvi možnosti za strategijo** za najdljive, dostopne, interoperabilne in ponovno uporabljive podatke o izobraževanju in usposabljanju, pri kateri bi šlo za zbiranje, zagotavljanje in razširjanje podatkov, ob upoštevanju:
 - i) trdnih ukrepov za varstvo podatkov zaradi varovanja občutljivih informacij, vključno s tistimi, ki se nanašajo na učence in učeče se, ter vidikov, povezanih z zaupnostjo in varnostjo podatkov o izobraževanju in usposabljanju;
 - ii) pomena visokokakovostnih raziskovalnih instrumentov za zagotovitev pridobivanja zanesljivih podatkov, ki so relevantni za oblikovanje politike izobraževanja in usposabljanja;

- iii) razpršenosti podatkov o izobraževanju in usposabljanju na javnem in zasebnem področju;
 - iv) pomena zagotavljanja lažje dostopnosti in prenosljivosti podatkov, vključno s kakovostjo metapodatkov;
- b) **nadaljevati** prizadevanja za skupno zbiranje podatkov v izobraževanju in usposabljanju; **razmisliti o** preučitvi možnosti za vlaganja v stroškovno učinkovit dostop do upravnih podatkov in njihovo enotno uporabo;
- c) **še naprej** vlagati v trdno podatkovno infrastrukturo, najsodobnejšo analizo podatkov, ustvarjanje vrednosti podatkov in podatkovne inovacije. Z dokazi podprta politika in praksa izobraževanja in usposabljanja potrebuje visokokakovostne podatke ter najdljive, dostopne, interoperabilne in ponovno uporabljive podatke tako na individualni kot sistemski ravni.

Komisija bi morala ob ustreznem upoštevanju subsidiarnosti:

- a) **spodbujati** in **podpirati** izmenjavo podatkov o izobraževanju in usposabljanju ter najboljših praks med državami članicami ter po potrebi na javnem in zasebnem področju; sporočati dokaze ter zagotavljati usmeritve in podporo državam članicam pri izvajanju učinkovitih podatkovnih praks, metodologij in predpisov Unije o zasebnosti v zvezi s podatki o izobraževanju in usposabljanju;

IV. NADALJE RAZVIJATI UČNI LABORATORIJ ZA VLAGANJE V KAKOVOSTNO IZOBRAŽEVANJE IN USPOSABLJANJE KOT DRAGOCENO ORODJE UNIJE ZA SPODBUJANJE Z DOKAZI PODPRTE POLITIKE IZOBRAŽEVANJA IN USPOSABLJANJA ZA URESNIČITEV EVROPSKEGA IZOBRAŽEVALNEGA PROSTORA

Komisija bi morala ob ustreznem upoštevanju subsidiarnosti:

- a) v posvetovanju z državami članicami ter po potrebi z regionalnimi in lokalnimi organi **razširiti** delovno področje učnega laboratorija za vlaganje v kakovostno izobraževanje in usposabljanje na širše področje z dokazi podprte politike izobraževanja in usposabljanja; **zagotoviti**, da bo sodelovanje pri dejavnostih učnega laboratorija ostalo prostovoljno;
- b) **zagotoviti** nove dokaze in poskrbeti, da bodo obstoječi dokazi oblikovalcem politike izobraževanja in usposabljanja v EU bolj dostopni; **vzpostaviti** zbirko informacij, opremljeno z orodji za lažji dostop do izsledkov o z dokazi podprti politiki in praksi, razčlenjeno po vplivnih področjih in zmogljivostih za reševanje problemov; **okrepiti** prepoznavanje primerov stroškovno učinkovitih vlaganj v izobraževanje in usposabljanje; **preučiti možnosti** za sinergije z mrežo Eurydice;
- c) **organizirati** dejavnosti za razvoj zmogljivosti za izboljšanje spretnosti in kompetenc oblikovalcev politik, vključenih v z dokazi podprto politiko izobraževanja in usposabljanja. Orodja za usposabljanje bi bilo treba prilagoditi različnim ravnam oblikovanja politik in fazam v državah članicah pri razvijanju z dokazi podprte politike izobraževanja in usposabljanja;

- d) **podpirati** vzpostavljanje partnerstev med raziskovalno skupnostjo na področju izobraževanja, oblikovalci politik in pedagoškim osebjem; **podpirati** mrežo posredniških organizacij EU, ki imajo ključno vlogo pri premoščanju vrzeli med raziskavami v izobraževanju, politiko, prakso in družbo kot celoto;
- e) **biti v stikih in sodelovati** z mednarodnimi organizacijami, kot so OECD, UNESCO, Mednarodno združenje za ocenjevanje uspešnosti izobraževanja in Svetovna banka, ter vzpostavljati in izkoriščati sinergije, ne da bi pri tem prihajalo do podvajanja dela pri spodbujanju z dokazi podprte politike in prakse izobraževanja in usposabljanja;
- f) **spodbujati stalni dialog** in izmenjavo stališč o z dokazi podprti politiki in praksi izobraževanja in usposabljanja med državami članicami, tudi v okviru izkustvene skupnosti za evalvacijo učinka izobraževalnih politik na podlagi hipotetičnih scenarijev;
- g) Odboru za izobraževanje **predstaviti** delovni načrt učnega laboratorija za vlaganje v kakovostno izobraževanje in usposabljanje, da bi ga optimizirali glede na potrebe in pomisleke držav članic. O tej zadevi **poročati** Odboru za izobraževanje in **biti v rednih stikih** z njim;
- h) **predvideti** zadostna sredstva, da se zagotovi, da bodo dejavnosti učnega laboratorija imele smiselne učinek.

Države članice bi morale:

- a) **preučiti** možnosti za sodelovanje pri dejavnostih, ki jih ponuja učni laboratorij; **izmenjevati** svoje izsledke v okviru temu posebej namenjenih razprav v Odboru za izobraževanje ter tako prispevati k nenehni krepitvi učinkovitosti in kakovosti učnega laboratorija;

POZIVA DRŽAVE ČLANICE IN KOMISIJO v skladu s svojimi pristojnostmi, naj:

sodelujejo pri nadaljnjem ukrepanju na podlagi teh sklepov v kontekstu dela, ki poteka v strateškem okviru za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju za uresničitev evropskega izobraževalnega prostora;

POZIVA KOMISIJO, NAJ:

pri oblikovanju in predlaganju novih pobud na področju izobraževanja in usposabljanja te sklepe **podpre** s pristopom, podprtim z dokazi; **izvaja** delo v zvezi s predlogi na podlagi strokovnih mnenj stalne skupine za kazalnike in merila ter z njihovo pomočjo; **prednostno razvrsti** in upošteva stališča in pomisleke držav članic, ki sta jih izrazila Svet in njegovo posebno tematsko pripravljalo telo, Odbor za izobraževanje;

NAROČI ODBORU ZA IZOBRAŽEVANJE, NAJ:

- a) uporabi dokazov **nameni posebno pozornost**, ko obravnava predloge, ki jih Komisija predloži Svetu, ali osnutke sklepov in resolucij Sveta;
- b) po potrebi **izda mnenje** o vsakem predlogu kazalnika ali cilja EU, ki vpliva na področje izobraževanja in usposabljanja.
